

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI ZA 2020. GODINU

U OKVIRU OPERATIVNOG PROGRAMA ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ U OKVIRU FONDA EUROPSKE POMOĆI ZA NAJPOTREBITIJE

SAŽETAK ZA GRAĐANE

Na dan **31.12.2020.** godine u Operativnom programu za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020. ukupno od početka provedbe programa ugovorena je vrijednost projekata u iznosu od **40.366.110,90 EUR**. Ukupna vrijednost Operativnog programa iznosi **43.092.930,00 EUR**. Ukupan iznos prihvatljivih rashoda nastalih korisnicima i plaćenih u provedbenim operacijama iznosi **30.009.660,51 EUR**, a prema Europskoj komisiji ovjerena su sredstva u iznosu od **20.172.783,86 EUR**.

Jedan od dva oblika materijalne deprivacije koji se rješavaju aktivnostima Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014.-2020. (v.3.0) jest nedostatak hrane.

Tijekom 2020. godine u svrhu rješavanja materijalne deprivacije - nedostatak hrane (**MD1**) provedeni su projekti partnerskih organizacija koji su potpisani u okviru 2 Poziva - „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2019./2020.*“ te „*Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III*“.

Cilj Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva*“ je ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva pružanjem nefinancijske pomoći djeci u siromaštvu ili u riziku od siromaštva i to u vidu podjele besplatnog obroka u školama. Provedbom projektnih aktivnosti u okviru Poziva „*Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2019./2020.*“, podjelom školskog obroka osigurana je redovita prehrana u školi za **19.234** djece koja žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva, a polaznici su obveznog školskog programa i definirana su kao najpotrebitija prema kriterijima partnerske organizacije.

Cilj Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava „*Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III*“ je doprinijeti ublažavanju najgorih oblika siromaštva, pružanjem nefinancijske pomoći najpotrebitijim osobama (hrane i/ili osnovne materijalne pomoći) te pružanjem popratnih mjera koje će doprinijeti boljem socijalnom uključivanju najpotrebitijih osoba.

Na razini Operativnog programa za materijalnu deprivaciju nedostatak hrane (MD1) predviđena su ukupna financijska izdvajanja u iznosu od 34.807.809,00 EUR od čega je 1.582.172,00 EUR namijenjeno za popratne mjere.

Do kraja 2020. godine **381.421** osoba koje primaju pomoć u hrani potvrđeno je kroz odobrene zahtjeve za nadoknadom sredstava.

Ukupna ugovorena vrijednost za MD1 u 2020. godini iznosi 4,91 mil EUR (37,33 mil HRK), odnosno ukupno 31,94 mil EUR (242,73 mil HRK) od 2014. godine. U 2020. godini nije bilo ovjeravanja prema EK za MD1, a od početka provedbe je ovjereno 16,1 mil EUR (119,86 mil HRK).

Drugi oblik materijalne deprivacije koji se nastoji rješavati kroz aktivnosti Operativnog programa jest nedostatak osnovne materijalne pomoći (**MD2**).

U 2020. godini su se u svrhu rješavanja materijalne deprivacije - nedostatak osnovne materijalne pomoći (MD2) - provodili projekti partnerskih organizacija u okviru Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III“ (12 projekata).

Cilj Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III“ je doprinijeti ublažavanju najgorih oblika siromaštva, pružanjem nefinancijske pomoći najpotrebitijim osobama (hrane i/ili osnovne materijalne pomoći) te pružanjem popratnih mjera koje će doprinijeti boljem socijalnom uključivanju najpotrebitijih osoba.

Na razini Operativnog programa za materijalnu deprivaciju nedostatak osnovne materijalne pomoći (MD2) predviđena su ukupna financijska izdvajanja potpore u iznosu od 6.130.475,00 EUR od čega je 278.658,00 EUR namijenjeno za popratne mjere.

Do kraja 2020. godine **179.014** osoba koje primaju osnovnu materijalnu pomoć potvrđeno je kroz odobrene zahtjeve za nadoknadom sredstava.

Ukupna ugovorena vrijednost za MD2 u 2020. godini iznosi 0,7 mil EUR (5,32 mil HRK), odnosno ukupno 6,38 mil EUR (48,47 mil HRK) od 2014. godine. U 2020. godini nije bilo ovjeravanja prema EK za MD2, a od početka provedbe je ovjereno 3,05 mil EUR (22,71 mil HRK).

Unutar Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014.-2020., uz operaciju predviđenu za rješavanje materijalnih deprivacija MD1 i MD2, predviđena je i operacija koja se odnosi na **tehničku pomoć** i pridonosi učinkovitoj provedbi Operativnog programa s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja.

Sredstva tehničke pomoći predviđena su i provodila su se kroz sljedeće Pozive:

- „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva“ – školska godina 2016./2017., 2017./2018.;
- „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći“ – faza I, II i III;
- „Poziv za iskaz interesa za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava tehničke pomoći tijelima nadležnim za provedbu programa“.

Tijekom 2020. godine u tijeku je bila provedba ukupno:

- 11 projekata tehničke pomoći u okviru Poziva *Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III*, te
- 4 projekta tehničke pomoći ugovorenih 2016. godine u okviru *Poziva za iskaz interesa za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava tehničke pomoći tijelima nadležnim za provedbu programa*.

Za Tehničku pomoć ukupno je u okviru Operativnog programa predviđeno 2.154.646,00 EUR, te su navedena bespovratna sredstva namijenjena za tijela u sustavu i za partnerske organizacije ugovorene za provedbu aktivnosti MD1 i MD2.

Krajem prosinca 2020. godine za nositelje projekata TP iz SUK-a potpisani su dodaci ugovorima sa zaključnim datumom provedbe projektnih aktivnosti do 31.12.2023. godine.

Ukupna ugovorena vrijednost za TP u 2020. godini iznosi 0,12 mil EUR (0,95 mil HRK), odnosno ukupno 2,05 mil EUR (15,58 mil HRK) od početka provedbe. U 2020. godini nije bilo ovjeravanja prema EK za TP, a od početka provedbe je ovjereno 1,03 mil EUR (7,65 mil HRK).

Prilikom odabira projekta, poseban naglasak stavljen je i na kriterije određivanja najpotrebitijih osoba u smislu poštivanja ravnopravnosti spolova, sprečavanja bilo kakve diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolne opredijeljenosti u ostvarenju pristupa na primanje pomoći, kao i na poštivanje dostojanstva primatelja pomoći. Projekti koji ne doprinose istome nisu prihvatljivi za financiranje.

Partnerske organizacije koje su provodile projekte osigurale su poštivanje načela jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije, kao i pravila vezana uz zaštitu okoliša, pravila protiv rasipanja hrane te sigurnosti potrošačkih proizvoda te zaštite javnog zdravlja, te doprinos uravnoteženoj prehrani.

Pandemija COVID-19 utjecala je u 2020. godini na raspodjelu hrane i osnovne materijalne pomoći najugroženijima širom Europe, pa tako i u RH. Logistička ograničenja i ograničenja ljudskih resursa, zbog mjera zaključavanja i socijalnog distanciranja ograničavale su distribuciju paketa hrane i osnovne materijalne pomoći, kao i provođenje mjera socijalnog uključivanja. Isto je utjecalo i na provedbu projekata financiranih iz FEAD-a u RH.

Kao dio EU inicijative u okviru Coronavirus Plus (CRII Plus), izmjene i dopune UREDBE (EU) 2020/559 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 23. travnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19, stupile su na snagu 25. travnja 2020. godine kako bi se omogućila dostava hrane i osnovne materijalne pomoći putem vaučera ili kartica, u elektroničkim ili drugim formatima, kupnju zaštitne opreme za one koji dostavljaju pomoć, smanjenje administrativnih zahtjeva za države članice, a kako bi im se omogućilo da pruže brz i učinkovit odgovor na izazove koje donosi pandemija. U svibnju 2020. godine EK je također usvojila prijedlog kojim bi se državama članicama omogućilo da povećaju resurse za one koji su najviše ugroženi u trenutnom programskom razdoblju kako bi riješili socijalni utjecaj krize, u okviru REACT-EU sredstava.

Nastavno na predmetno, tijekom 2020. godine pokrenute su izmjene Operativnog programa s ciljem mogućnosti korištenja stope sufinanciranja 100 % za troškove ovjerene u obračunskoj godini 2020./2021. Izmjena je podrazumijevala tehničku prilagodbu u okviru financijske tablice 5.1. Revidirana verzija 3.0. usvojena je 11. studenoga 2020. godine provedbenom odlukom EK.

Projekti koji su financirani iz FEAD-a dodana su vrijednost postojećim nacionalnim programima, a omogućuju većem broju osoba da prime potrebnu pomoć, te se ne odnose samo na nezaposlene osobe i korisnike socijalne skrbi, već i grupe osoba koje nisu obuhvaćene postojećim sustavom zbog imovinskog cenzusa.